

LUNDS UNIVERSITET
Lunds Tekniska Högskola

Kursplan för

Patientsäkerhet **Patient Safety**

TFRF45, 7,5 högskolepoäng, G2 (Grundnivå, fördjupad)

Gäller för: LTH:s fristående kurser HT2023

Fakultet: Lunds tekniska högskola

Beslutad av: Programledning C/D

Beslutsdatum: 2022-12-12

Allmänna uppgifter

Fördjupning: Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav.

Undervisningspråk: Kursen ges på svenska

Syfte

Kursen Patientsäkerhet har som syfte att ge ökad förståelse för hur människan, tekniken och organisationen och samspelet mellan dessa (MTO-perspektiv) kan påverka riskbilden i en verksamhet. Kursen vill ge ökad förståelse för dessa faktorer viktiga roll i verksamhetens strategier för förebyggande riskhantering och i utformandet av åtgärder för ökad säkerhet. Kursen syftar till att ge fördjupad kunskap och insikt om förutsättningar (teoretiskt och praktiskt) för att uppnå hög säkerhet ur patientperspektiv och systemperspektiv i hälso- och sjukvården. Kursen knyter också på ett naturligt sätt an till framtidens hållbara utformning av hälso- och sjukvårdens produkter, processer och miljöer.

Mål

Kunskap och förståelse

För godkänd kurs skall studenten

- Ha kunskap om samspelet mellan miljö och människans inneboende fysiska och kognitiva möjligheter och begränsningar. Samt kunna relatera det till samspelet med organisation respektive teknik (Människa-Teknik-Organisation).
- Känna till och förstå olika modeller och teorier som beskriver hur brister i

arbetsförhållanden och procedurer uppkommer och motverkas (latenta förhållanden) i komplexa miljöer som sjukvården.

- Känna till och förstå faktorer som påverkar en organisations säkerhetsarbete.

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs skall studenten

- Kunna använda olika verktyg, såsom avvikelshantering, risk- och händelseanalys, mätning av säkerhetskultur, för att identifiera risker inom hälso- och sjukvård.
- Självständigt och i grupp kunna bedöma risker och föreslå åtgärder för ökad säkerhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För godkänd kurs skall studenten

- Självständigt och i grupp kunna identifiera kunskapsbehov i den egna verksamheten utifrån kursens innehåll samt söka och värdera ny information inom säkerhetsområdet.

Kursinnehåll

Kursen är en digital distanskurs med ett antal web-seminarier. I kursstarten introduceras studenten i den pedagogik som används under kursen. Kursen består av web-föreläsningar, web-seminarier, 3-4 individuellt skrivna reflektioner samt ett projektarbete i mindre grupper. Projektarbetet bygger på deltagarnas egna erfarenheter från hälso- och sjukvård. Kursdeltagarna tar fram egna problemformuleringar, tar ansvar för att relevanta data/information samlas in och att kursens begrepp, teorier och modeller tillämpas i den efterföljande analysen. Arbetet skall sammanfattas i en rapport samt presenteras vid ett web-seminarium. Till stöd för projektarbetet finns handledarmöten som i huvudsak sker på distans. Canvas används som kursens plattform.

I kursen tas, med exempel från hälso- och sjukvården, följande upp:

- Människans begränsningar och förutsättningar utifrån: kognition (perception, minne, inlärning), mänskligt felhandlande, stress, psykosociala och fysiska miljöfaktorer.
- Beskrivning av hur olyckor uppkommer utifrån: brister i arbetsförhållanden och procedurer (latenta förhållanden), aktiva fel, säkerhetsbarriärer, situationsfaktorer, Rasmussens SRK-modell för kognitivt arbete.
- Olika teorier och modeller för organisationer och hur de arbetar med riskhantering, t.ex

ledningssystem, Rasmussens nivåmodell och säkerhetskultur.

- Gränssnittet mellan människa och teknik utifrån: produktutveckling och gränssnittsutförning för säkerhet, användbarhetstester, olika standarder som t.ex Socialstyrelsens föreskrifter.

Kursens examination

Betygsskala: UG - (U,G) - (Underkänd, Godkänd)

Prestationsbedömning: Bedömningen av den studerandes prestationer sker på följande sätt: 1) genom 3-4 individuella skriftliga sammanfattningar och reflektioner utifrån läst litteratur och relaterat till kursdeltagarens egen arbetsituation; 2) genom genomförandet av ett större handlett projektarbete utfört i små grupper (1-3 personer) och i relation till patientsäkerhetsfrågor på kursdeltagarnas egna arbetsplatser. Projektarbetet utmynnar i en skriftlig projektrapport och muntlig redovisning. För kursbetyget G krävs godkända inlämningar samt genomfört och godkänt projektarbete. Kursen är processinriktad och utgår mer från förmågan att analysera situationer/problem än på instuderande av fakta.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Antagningsuppgifter

Förkunskapskrav:

- Omvårdnad 1 och Omvårdnad 2 eller motsvarande.

Kurslitteratur

- Redaktör Synnöve Ödegård: Säker vård - nya perspektiv på patientsäkerhet. Liber AB, 2019, ISBN: 978-91-47-11300-2.
- Redaktör Synnöve Ödegård: Patientsäkerhet - teori och praktik. Liber AB, 2013, ISBN: 978-91-47-10644-8.
- Roland Akselsson, Jonas Borell, Åsa Ek: Kompendium: Människa, teknik, organisation och hantering av risker. Ergonomi och Aerosolteknologi, LTH, 2022.
- Kompletteras med relevanta rapporter och artiklar.

Kontaktinfo och övrigt

Kursansvarig: Åsa Ek, asa.ek@design.lth.se

Examinator: Åsa Ek, asa.ek@design.lth.se

Hemsida: <https://www.design.lth.se/utbildning/fristaende-kurser/patientsaekerhet/>

Övrig information: Kursen vänder sig till studerande med gymnasieexamen inom vård och omsorg, eller högskoleexamen inom hälso- och sjukvård. Om antalet sökande till kursen understiger 12 studenter kan kursen komma att ställas in. HT: 7,0 högskolepoäng; VT: 0,5 högskolepoäng.